

9^η Συνάντηση της Ομάδας Καθοδήγησης (Ο.Κ.) των Ευρωπαϊκών Δικτύων Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΔΑΑ)

(Βρυξέλλες 25 Μαΐου 2018)

Στις **25 Μαΐου 2018** πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες η **9^η Συνάντηση της Ομάδας Καθοδήγησης (Ο.Κ.) του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΔΑΑ)**. Στην εν λόγω συνάντηση συμμετείχε από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΥΔ ΠΑΑ) η κα Ευαγγελία Τζουμάκα στέλεχος της Μονάδας Προγραμματισμού αυτής.

Το αντικείμενο της εν λόγω συνάντησης της Ο.Κ. αφορούσε στα εξής :

- Τη συζήτηση μεταξύ των μελών της σχετικά με τις σχεδιαζόμενες και τις πρόσφατες δραστηριότητες των Ευρωπαϊκών Δικτύων Αγροτικής Ανάπτυξης
- Τη συζήτηση και ενημέρωση για τα συμπεράσματα του 11^{ου} συνεδρίου για την Αγροτική Ανάπτυξη του ΟΟΣΑ για την ενίσχυση της αγροτικής καινοτομίας που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2018 στο Εδιμβούργο
- Την υποβολή προκαταρκτικών προτάσεων για την επόμενη συνάντηση της Ο.Κ. και τη Γενική Συνέλευση (Assembly) των Αγροτικών Δικτύων.

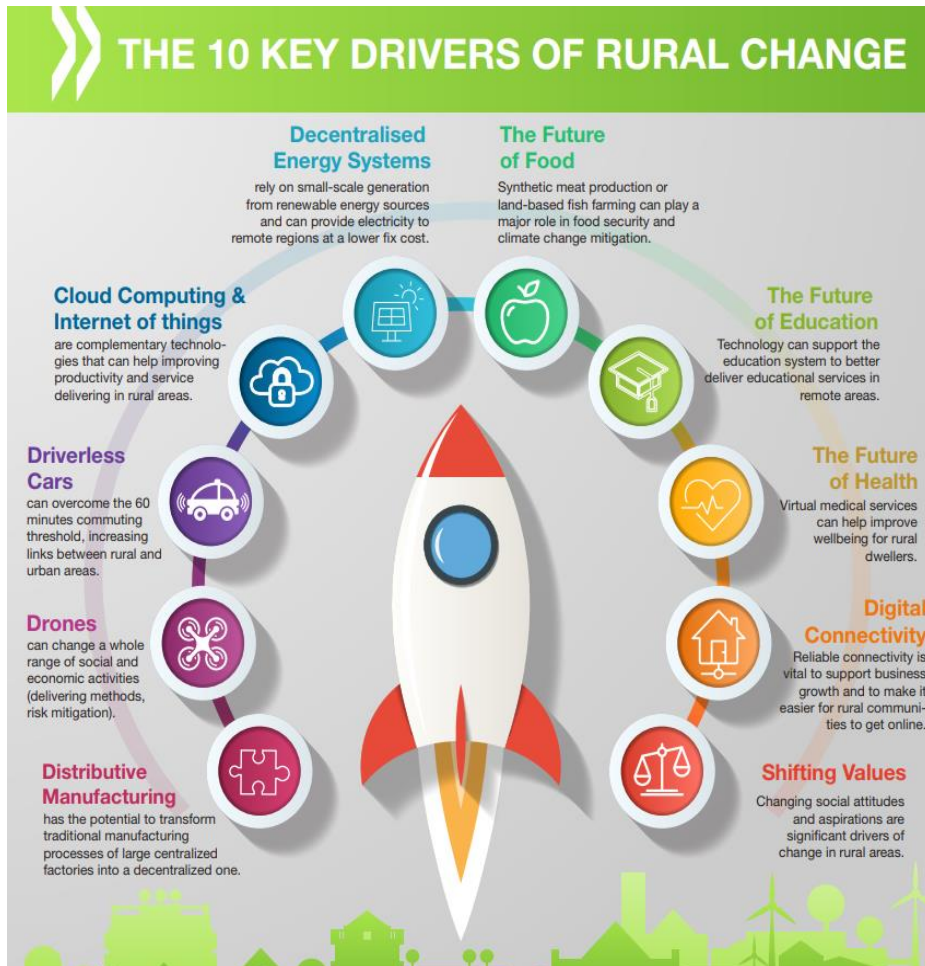
Πέραν των ανωτέρω πραγματοποιήθηκε μία γενική ενημέρωση για το νέο αναβαθμισμένο ηλεκτρονικό σύστημα πρόσβασης στις συναντήσεις που διοργανώνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (AGM –Advanced Gateway to EU Meetings) για τους συμμετέχοντες των Κρατών – Μελών (ΚΜ).

Τη συνάντηση της ομάδας άνοιξε ο πρόεδρος της Διευθυντής της DG Agri κ. Mario Milouchev ο οποίος ανέφερε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Ε.) θα εκδώσει την 1^η Ιουνίου 2018 τη νομοθετική της πρόταση για την επόμενη προγραμματική περίοδο. Επιπλέον ανέφερε ότι εξετάζεται το να υπάρξει επαναπροσδιορισμός ως προς τα μέλη της Ο.Κ. των ΕΔΑΑ σε μικρή όμως κλίμακα.

Η πρώτη παρουσίασε έγινε από εκπρόσωπο του Εθνικού Αγροτικού Δικτύου (ΕΑΔ) της Σκωτίας και αφορούσε σε μία γενική ενημέρωση για το συνέδριο του ΟΟΣΑ για την ενίσχυση της αγροτικής καινοτομίας που διεξήχθη στο Εδιμβούργο.

Στο πλαίσιο του εν λόγω συνεδρίου, μεταξύ των άλλων διαπιστώθηκαν **δέκα βασικά σημεία** που αφορούν στην αλλαγή του αγροτικού τομέα που είναι πιθανό να χαρακτηρίσουν τον 21ο αιώνα και να διαμορφώσουν πώς οι αγροτικές περιοχές μπορούν να πετύχουν σε ένα πιο σύνθετο, δυναμικό και προκλητικό περιβάλλον.

Οι δέκα αυτοί παράγοντες έχουν να κάνουν κυρίως με το μέλλον των τροφίμων, το μέλλον στην εκπαίδευση, το μέλλον στην υγεία, την ψηφιακή συνδεσιμότητα, τις μεταβαλλόμενες τιμές, τη διανεμητική βιομηχανοποίηση και τα αποκεντρωμένα ενεργειακά συστήματα.

Στο πλαίσιο του εν λόγω συνεδρίου πέραν των ανωτέρω διαπιστώθηκε η σημαντικότητα της δημιουργίας επαγγελμάτων και οικονομικών ευκαιριών μέσω καινοτομιών στις αγροτικές περιοχές και ότι η ανθεκτικότητα των αγροτικών περιοχών θα επιτευχθεί μέσω καινοτόμων λύσεων στις περιβαλλοντικές και κοινωνικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

Σημειώθηκε ότι, η ανταγωνιστικότητα των εκμεταλλεύσεων αποτελεί κρίσιμο παράγοντα στο μέλλον για τις αγροτικές περιοχές και σε αυτή την κατεύθυνση πρέπει να προσαρμοστούν και οι διάφορες πολιτικές υιοθετώντας επαγγελματικές καινοτομίες στις κοινωνίες. Η εφαρμογή των έξυπνων χωριών “smart villages” θα συμβάλλει σε αυτή την κατεύθυνση ενώ πρέπει να γίνει αντιληπτό και κατανοητό ότι η συνεργασία στο μέλλον θα αποτελέσει θέμα επιβίωσης.

Ο πρόεδρος της Ο.Κ. τόνισε ότι για την επόμενη προγραμματική περίοδο τα χρήματα που θα διατεθούν για την καινοτομία από τον κοινοτικό προϋπολογισμό θα ανέρθουν στα **10 δις €** από τα οποία ένα σημαντικό ποσό θα αφορά στην αγροτική ανάπτυξη ενώ ανέφερε ότι και σε συνέχεια του νέου μοντέλου λειτουργίας για την ΚΓΠ υπάρχει μεγαλύτερο πεδίο στα ΚΜ για την **καινοτομία**.

Παράλληλα σημείωσε ότι οι δομές δικτύωσης των ΚΜ μπορούν να βοηθήσουν τις κυβερνήσεις ώστε να δώσουν προστιθέμενη αξία στην εφαρμογή των στοιχείων του συνεδρίου του ΟΟΣΑ και τέλος επισημάνθηκε ότι κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο θα υπάρχει ένα δίκτυο για την ΚΓΠ “One CAP Network” που θα καλύπτει και τους δύο Πυλώνες.

Στη συνέχεια εκπρόσωπος του σημείου επαφής (contact point) του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη (ΕΔΑΑ) αφού ανέφερε ότι θα γίνει μια επισκόπηση σχετικά με τις ανάγκες και την αναγνώριση ιδεών όσον αφορά στην ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω διαδραστικής άσκησης και συζήτησης δεδομένου ότι κάθε ΕΑΔ σε κάθε ΚΜ είναι διαφορετικό, πραγματοποίησε παρουσίαση σχετικά με το πολυετές πρόγραμμα των ενεργειών του σημείου επαφής του ΕΔΑΑ.

Η παρουσίαση επικεντρώθηκε καταρχήν στις προτεραιότητες που έχουν τεθεί για την περίοδο 2018-2019 και αφορούν στις εξής **6 προτεραιότητες** :

- **Προτεραιότητα 1** : Υποστήριξη για πιο αποτελεσματική και απλούστερη εφαρμογή των προγραμμάτων
- **Προτεραιότητα 2** : Ενδυνάμωση των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων και των Υποστηρικτικών Δομών των Δικτύων
- **Προτεραιότητα 3** : Leader/CLLD
- **Προτεραιότητα 4** : Προτεινόμενη συνέχιση της θεματικής ομάδας για τα έξυπνα χωριά
- **Προτεραιότητα 5** : Προτεινόμενη θεματική ομάδα – «ενσωμάτωση της βιο-οικονομίας»
- **Προτεραιότητα 6** : Κοινωνική ένταξη και συμπληρωματικές θεματικές δραστηριότητες

Επιπλέον, έγινε αναφορά και στις προγραμματισμένες θεματικές ενότητες που θα αποτελέσουν αντικείμενο δραστηριοτήτων του ΕΔΑΑ για την περίοδο 2018-2019.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω πραγματοποιήθηκαν δύο κύκλοι συζητήσεων μεταξύ των συμμετεχόντων ανά προτεραιότητα σε σχέση με τις προγραμματισμένες θεματικές ενότητες ώστε να υπάρξει καλύτερος προσδιορισμός τους, τόσο ως προς το χρόνο διεξαγωγής τους όσο και προς το περιεχόμενό τους λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις των συμμετεχόντων.

Μετά το πέρας των συζητήσεων και της καταγραφής των προτάσεων τα βασικά σημεία που κατέληξαν έχουν ως εξής :

- Όσον αφορά στην **1η προτεραιότητα** καταγράφηκε για τη **διαχείριση κινδύνων** ότι θα πρέπει να αποφεύγεται η ανάληψη κινδύνου, το σημείο εκκίνησης της ανάλυσης πρέπει να είναι σε επίπεδο εκμετάλλευσης και ότι θα πρέπει γενικά να ενθαρρυνθούν τα ΚΜ να την εφαρμόσουν στα προγράμματά τους. Για τους **νεοεισερχόμενους και τις ανταλλαγές αγροτών** θα πρέπει να ληφθεί υπόψη μία ολοκληρωμένη προσέγγιση καθώς και οι καλές πρακτικές σχετικά με καινοτομίες και συνεργασίες στους νεοεισερχόμενους. Για την **αναδιάρθρωση και των εκσυγχρονισμό των εκμεταλλεύσεων** θα πρέπει να υποστηριχτεί η διαδικασία της αναδιάρθρωσης λαμβάνοντας υπόψη μία ολοκληρωμένη προσέγγιση. Σχετικά με το νέο **μοντέλο λειτουργίας της ΚΓΠ** θα πρέπει να επανεξετασθεί ο χρόνος διεξαγωγής της προτεινόμενης ενέργειας διότι ο προγραμματισμένος για την Άνοιξη του 2019 θεωρείται ότι είναι αργά ενώ απαιτείται να κινηθεί σε πιο πρακτικά θέματα. Τέλος, καταγράφηκε η ανάγκη για μία επισκόπηση σχετικά με τις **Επιλογές Απλουστευμένου Κόστους** τόσο για τις Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ) όσο και για τους Οργανισμούς Πληρωμών (ΟΠ).
- Όσον αφορά στην **2η προτεραιότητα** καταγράφηκε η ανάγκη για την ανάπτυξη clusters τόσο θεματικών όσο και γεωγραφικών όπου θα συμπεριλαμβάνονται και παραδείγματα

καλών πρακτικών, το θέμα της συμμετοχής πολλών εταίρων στα δίκτυα, ο εορτασμός της λειτουργίας των δικτύων για τα δέκα χρόνια λειτουργίας τους και που έχουν αυτά συμβάλει και ποιο είναι το μέλλον καθώς και θέματα που αφορούν στη συνεργασία, στην καινοτομία και στην ψηφιοποίηση. Σημειώθηκε η πρόταση για την πραγματοποίηση συνεδρίου αγροτικών δικτύων την άνοιξη του 2019.

- Όσον αφορά στην **3η προτεραιότητα** καταγράφηκε η ανάγκη να δοθεί έμφαση στο να μην υπάρχουν κενά μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, το ρόλο των ΔΑ και τη σημασία της δικτύωσης στο CLLD καθώς και την απλοποίηση σχετικά με την πολυταμειακότητα. Σημειώθηκε να δοθεί έμφαση σχετικά με το ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος υλοποίησης του LEADER/CLLD σχετικά με ίσο προς ίσο ανταλλαγή ιδεών, παραδειγμάτων κλπ. Τέλος καταγράφηκε η προτεραιότητα που πρέπει να δοθεί σε ενέργειες επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων .
- Όσον αφορά στην **4η προτεραιότητα** καταγράφηκε η ανάγκη για τη χρησιμοποίηση υπαρχόντων εργαλείων στο πλαίσιο μελλοντικών προτάσεων καθώς και η παραγωγή κατάλληλων προσανατολισμών αποφεύγοντας επικαλύψεις στις στρατηγικές. Καταγράφηκε η σημασία της άντλησης εμπειριών από όλα τα μέρη της Ευρώπης , όπως πόλεις, άλλες χώρες, δίκτυα, CLLD, Επιχειρησιακές Ομάδες, δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Σημειώθηκε η ανάγκη για την παραγωγή πρακτικών οδηγιών και εργαλείων για τους τοπικούς παράγοντες προκειμένου να ενθαρρυνθεί η τοπική συνεργασία. Επίσης, σημειώθηκε η ανάγκη για δικτύωση αυτών των δρώντων με διάφορους τρόπους καθώς και η ανάπτυξη κατάλληλων εφαρμογών σχετικά με τα έξυπνα χωριά (Smart Villages).
- Όσον αφορά στην **5η προτεραιότητα** καταγράφηκε η ανάγκη για συνέχιση της θεματικής υφιστάμενης δουλειάς για το πρασίνισμα της αγροτικής οικονομίας, της επάρκειας των πόρων του νερού και των εδαφών και η ανάγκη για το χτίσιμο συνεργιών. Επίσης σημειώθηκε η ανάγκη για εμπλοκή συνδυασμού εμπλεκόμενων φορέων και εστιασμού στην ανάπτυξη αλυσίδων αξίας με διατήρηση του προσανατολισμού στο περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα. Επιπλέον σημειώθηκε η ανάγκη συλλογής καλών πρακτικών για τη δημιουργία μίας περιληπτικής εφαρμογής πρακτικών βιο-οικονομίας και τέλος η ανάγκη εξερεύνησης διαφορετικών μεθοδολογιών και εργαλείων για την παραμονή των μελών μαζί.
- Όσον αφορά στην **6η προτεραιότητα** καταγράφηκε και ειπώθηκε από όλους η αναγκαιότητα της ηλικιακής ανανέωσης και της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών. Στο πλαίσιο αυτό σημειώθηκε η σημαντικότητα του προσδιορισμού των αναγκών των νέων για την υλοποίηση δραστηριοτήτων μέσω μίας εκ των κάτω προσέγγισης για την καταγραφή των αναγκών. Επίσης σημειώθηκε η ανάγκη για καταγραφή στα ΚΜ άλλων μοντέλων και διαφορετικών χρήσεων των πόρων από τα ταμεία για δραστηριότητες κοινωνικής ένταξης και όχι απλά η καταγραφή μελέτης περιπτώσεων. Επιπλέον καταγράφηκε η ανάγκη για την ανάπτυξη ενός οράματος για την ηλικιακή ανανέωση η οποία θα βασίζεται σε χωροταξική και ολιστική προσέγγιση. Σημειώθηκε ότι πρέπει να γίνει διασύνδεση μεταξύ των υφιστάμενων ενεργών σχετικών δικτύων με τα εθνικά αγροτικά δίκτυα. Επιπλέον θα πρέπει να εξετασθεί το θέμα των περι-αστικών συνδέσεων και το θέμα της προσέγγισης μειονοτήτων δίνοντας την κατάλληλη προσοχή στους αγρότες ως προς τα θέματα ψυχικής υγείας.

Κατά την απογευματινή συνεδρίαση της Ο.Κ. πραγματοποιήθηκε από εκπρόσωπο της DG AGRI παρουσίαση του νέου συστήματος πρόσβασης στις συναντήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης [Advanced Gateway to EU meetings (AGM)] το οποίο δημιουργήθηκε με στόχο μεταξύ των άλλων

της μείωσης της γραφειοκρατίας. Το νέο αυτό σύστημα είναι ενεργό μέσω του διαδικτύου και μέσω αυτού οι συμμετέχοντες θα έχουν πρόσβαση πλέον στα σχετικά έγγραφα για τις εκάστοτε συναντήσεις και θα χρησιμοποιούν για τις αποζημιώσεις που αφορούν στις σχετικές συναντήσεις. Στην παρουσίαση έγινε αναφορά σχετικά με τα πλεονεκτήματα, τους νέους ρόλους που υπάρχουν στο νέο σύστημα με ιδιαίτερη όμως αναφορά στο ρόλο των ορισμένων ως ανταποκριτών «Correspondents» σε αυτό από τα ΚΜ αλλά και των συμμετεχόντων στις συναντήσεις. Επιπλέον, παρουσιάστηκαν οι βασικές αλλαγές που αφορά η νέα αυτή εφαρμογή κυρίως ως προς τη χρήση της από τα ΚΜ σχετικά με τη συμμετοχή των εκπροσώπων τους στις διάφορες συναντήσεις. Πραγματοποιήθηκε και ιδιαίτερη αναφορά στο νέο τρόπο αίτησης και καταβολής των σχετικών αποζημιώσεων μέσω του νέου συστήματος. Η πρόσβαση στο νέο σύστημα θα είναι δυνατή από τις 24/07/2018 και προβλέπεται έως το τέλος του 2018 όλες οι Επιτροπές της DG AGRI και οι ομάδες εμπειρογνομόνων οι οποίες περιλαμβάνουν και τις δομές διακυβέρνησης των αγροτικών δικτύων να χειρίζονται το εν λόγω σύστημα. Εν συντομία, μέσω του νέου συστήματος θα αποστέλλεται πλέον η πρόσκληση και η ημερήσια διάταξη της όποιας συνάντησης, η εγγραφή των συμμετεχόντων, οι οποίοι οφείλουν να καταχωρήσουν σε αυτό και ορισμένα προσωπικά τους στοιχεία, θα πραγματοποιείται μέσω αυτού, η αίτηση για τις αποζημιώσεις θα υποβάλλεται μέσω του νέου συστήματος εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε σύντομη παρουσίαση από εκπρόσωπο του Σημείου Εξυπηρέτησης του Ευρωπαϊκού Δικτύου της ΕΣΚ – Γεωργίας (EIP – AGRI) των δραστηριοτήτων του εν λόγω δικτύου για το έτος 2018. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάστηκαν οι δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με την στοχοθέτηση του δικτύου για την προώθηση ενός συστήματος αγροτικής καινοτομίας που ευδοκίμει, την προώθηση της καινοτομίας στη διαχείριση των φυσικών πόρων και την προώθηση της ανθεκτικότητας των εκμεταλλεύσεων καθώς και την ενδυνάμωση των γεωργικών αλυσίδων αξίας μέσω μίας κυκλικής, χωρίς άνθρακα βιοοικονομία. Αναφέρθηκαν τα προγραμματισμένα σεμινάρια, εργαστήρια αλλά και ομάδες εστίασης που θα πραγματοποιηθούν το επόμενο διάστημα. Επιπλέον έγινε αναφορά στην εργαλειοθήκη ψηφιοποίησης που αναπτύσσεται προκειμένου να διαδοθεί η ψηφιακή αλλαγή στη γεωργία.

Εκπρόσωπος της Cora – Cogeca σημείωσε την αναγκαιότητα υλοποίησης δραστηριοτήτων ώστε να πραγματοποιηθεί η ψηφιοποίηση στη γεωργία ξεπερνώντας τα σχετικά εμπόδια που παρατηρούνται και αφορούν είτε σε έλλειψη σχετικών υποδομών είτε σε πολιτικά. Επιπλέον ζητήθηκε να υπάρξει καταγραφή των μοντέλων για τις υπηρεσίες καινοτομίας στα διάφορα ΚΜ προκειμένου να πραγματοποιηθεί σχετική ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους και να αποτελέσουν παράδειγμα για όσους δεν έχουν αναπτύξει σχετικά συστήματα.

Επιπλέον ζητήθηκε να πραγματοποιηθεί επικαιροποίηση των στοιχείων των Επιχειρησιακών Ομάδων (Ε.Ο.) στην ιστοσελίδα του δικτύου του EIP-AGRI. Για το θέμα αυτό ο εκπρόσωπος του σημείου εξυπηρέτησης του δικτύου EIP-AGRI σημείωσε ότι τα στοιχεία στην ιστοσελίδα τους προέρχονται αποκλειστικά από τα στοιχεία που αποστέλλονται στην DG AGRI μέσω του SFC που προβλέπει τις σχετικές αναφορές, οπότε αν τα ΚΜ δεν αποστέλλουν τις σχετικές αναφορές τους με αυτό τον τρόπο δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί η σχετική επικαιροποίηση.

Εκπρόσωπος του Helpdesk του Ευρωπαϊκού Αγροτικού Δικτύου για την Αξιολόγηση παρουσίασε τις δικές τους δραστηριότητες για το τρέχον έτος κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στην προετοιμασία των ΚΜ για τις επερχόμενες δραστηριότητες αξιολόγησης που αφορούν στο έτος 2019 και ειδικότερα στην υποβολή της ετήσια έκθεση που θα πραγματοποιηθεί τον Ιούνιο αυτού του έτους. Επιπλέον έγινε αναφορά στα εργαστήρια που πραγματοποιήθηκαν για την αξιολόγηση ως καλές πρακτικές και μεταξύ αυτών ήταν και αυτό της Αθήνας το Νοέμβριο του 2017.

Ο εκπρόσωπος της Ε.Ε., μεταξύ των άλλων, ανέφερε ότι στη συνάντηση των εμπειρογνομώνων για την αξιολόγηση που θα πραγματοποιηθεί το Σεπτέμβριο του 2018 θα πραγματοποιηθεί και σχετική ενημέρωση για το μέλλον της ΚΓΠ, τους σχετικούς δείκτες και το σύστημα παρακολούθησης.

Στο τέλος της συνεδρίασης ο πρόεδρος ζήτησε τις τυχόν προτάσεις των συμμετεχόντων για τη επόμενη συνεδρίαση της Ο.Κ. που θα πραγματοποιηθεί στις 22 Οκτωβρίου 2018 στις Βρυξέλλες καθώς και τη συνέλευση των δικτύων (Assembly) που θα πραγματοποιηθεί στις 11 Δεκεμβρίου 2018 στις Βρυξέλλες σημειώνοντας ότι οι σχετικές προτάσεις μπορούν να υποβληθούν και εγγράφως στο σημείο εξυπηρέτησης του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Πριν τη λήξη της συνεδρίασης ο εκπρόσωπος της Cora-cogeca παρακάλεσε να αποστέλλονται οι σχετικές παρουσιάσεις των Ο.Κ. στους συμμετέχοντες πριν τη σχετική συνεδρίαση .

Όλες οι παρουσιάσεις της Συνάντησης είναι αναρτημένες στη Διεύθυνση https://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/9th-rural-networks-steering-group-meeting_en .

Η συμμετέχουσα

Ευαγγελία Τζουμάκα